

Programma	
Opening	<i>John Bouwman, vestigingsdirecteur Rijswijk</i>
Energie neutraal leven	<i>Harm Valk, senior adviseur energie & duurzaamheid</i>
Brandveilig leven	<i>Ruud van Herpen, senior adviseur brandveiligheid</i>
Pauze	
Bouwbesluit 2012: de eerste ervaringen	<i>Adriaan de Jong, senior adviseur bouwregelgeving</i>
De gevel: zowel gezicht als huid van het gebouw	<i>Otto Kettlitz, directeur Nieman-Kettlitz</i>
Akoestisch comfort	<i>Erika Rovers, adviseur akoestiek</i>
Afsluiting en borrel	

In 't Hart van de Bouw

Nieman Groep

1

Akoestisch comfort

Utiliteitsgebouwen

ing. E. (Erika) A.G. Rovers
Adviseur Akoestiek

In 't Hart van de Bouw

Inleiding

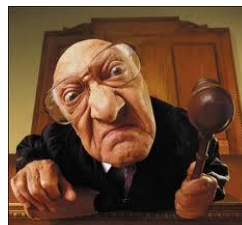
Waarom akoestiek zo belangrijk is...

Eisen

- Publiekrechtelijke eisen
  - Arbo, Hoofdstuk 6, Afdeling 3, Lawaai
- Privaatrechtelijk in een Programma van Eisen, gebaseerd op bijvoorbeeld:
  - Eisen NOC NSF voor sportaccommodaties (nagalmtijden en achtergrondgeluidniveaus)
  - Frisse scholen
  - Vereniging Landelijke Huisartsen

Enkele kwaliteitsmaatstaven

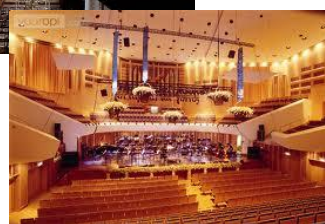
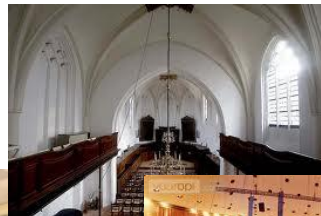
- Galm
- Luidheid
- Verstaanbaarheid
- Ruimtelijke beleving

Kwaliteitsmaatstaven

Verskillende typen ruimten vragen om een verschillend ideaal akoestisch klimaat!

Wat is van invloed op de akoestiek?

- Vorm ruimte
- Volume ruimte
- Hoeveelheid absorptiemateriaal
- Verdeling absorptiemateriaal
- Verstrooiing

Bepalingsmethode akoestische grootheden?

- Vaak wordt de formule van Sabine gebruikt voor de nagalmtijd:

$$T = 1/6 * V/A \text{ [s]}$$

V = volume [m³]

A = hoeveelheid absorberend oppervlak [m²]

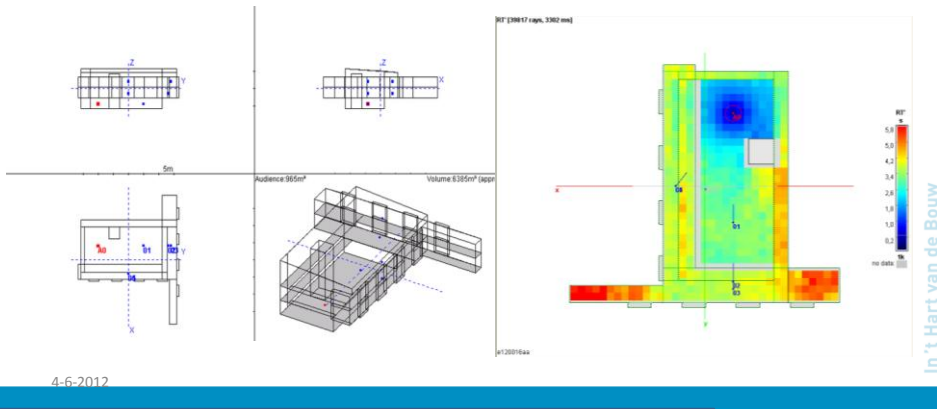
Gaat uit van een kubusvormige ruimte met een gelijkmatige verdeling van het absorptiemateriaal!!!

Betere berekeningsmethode: 3D akoestisch stralenmodel

Bepalingsmethode akoestische grootheden?

Betere berekeningsmethode: 3D-model met zaalakoestisch simulatieprogramma bijvoorbeeld CATT-Acoustic

Sportzalen

Waarom is de akoestiek in een sporthal problematisch?

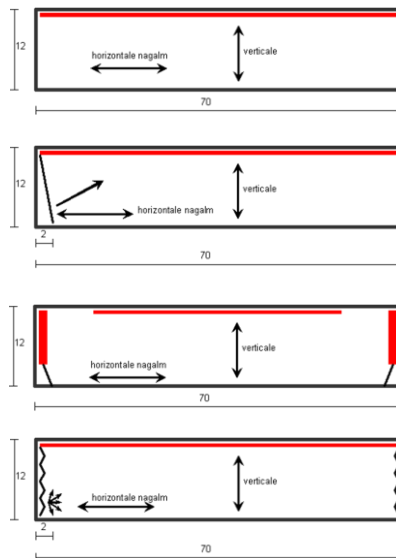
- Een sportzaal is vrijwel altijd “leeg” en moet worden voorzien van balvaste wanden en harde vloeren.
- Gevolg:
  - Hoge geluidniveaus
  - Lange nagalmtijden
  - Slechte spraakverstaanbaarheid

4-6-2012

In 't Hart van de Bouw

11

Verdeling van absorptie

4-6-2012

Bron: TU Delft

In 't Hart van de Bouw

12

Zwembaden

- Een zwembad is vergelijkbaar met een sporthal:
  - Hoge geluidniveaus
  - Lange nagalmtijden
  - Slechte spraakverstaanbaarheid

Belangrijk verschil:
vochthuishouding!!!

4-6-2012

In 't Hart van de Bouw

13

Atria

Ook hier geldt:

- Hoge geluidniveaus
- Lange nagalmtijden
- Slechte spraakverstaanbaarheid

Afhankelijk van functie veel aandacht vereist!!

4-6-2012

In 't Hart van de Bouw

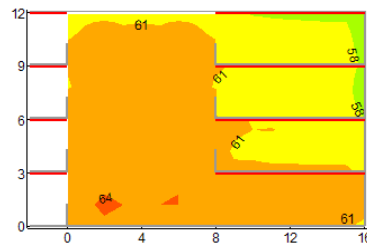
14

Atria

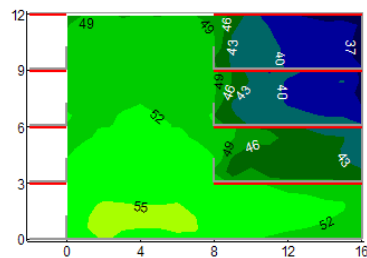

- Geluid plant zich makkelijk voort door de grotere afmetingen
- Positionering en hoeveelheid aan te brengen absorptiemateriaal beperkt
- Akoestisch twee delen nl. centrale ruimte en aanliggende verdiepingsvloeren
- Vaak problematisch bij stiltebehoevende functies zoals bibliotheken of scholen!

Een voorbeeld...

Geluidniveau galmende situatie

Geluidniveau situatie met absorptiemateriaal

Kantoortuinen

4-6-2012

In 't Hart van de Bouw

17

Kantoortuinen

- Vaak veel klachten over geluidhinder:
  - Telefoongesprekken die niet goed kunnen worden uitgevoerd door hoge geluidsniveaus
  - Niet geconcentreerd kunnen werken
  - Geen speech privacy

In 't Hart van de Bouw

18

Kantoortuinen

- Gelijksortige werkzaamheden bij elkaar situeren
- Besprekingen van 4 personen of meer in een aparte ruimte
- Beperk het aantal werkplekken in een open werkgebied van 4-8 personen
- Voldoende afscherming tussen werkplekken onderling en werkplekken en looproutes.
- Grote open werkplekken voorzien van plafondbewerkingen met een hoge geluidabsorptie ter vermijding van reflecties over het plafond.

Tot slot...

Voorkom in plaats van te moeten genezen achteraf en houd hier al vroegtijdig in het ontwerp rekening mee!

Vragen

- Vragen?

In 't Hart van de Bouw